

Megjelenik mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:
Egész évre 12 ft, fél évre 6 ft, év-
negyedre 3 ft o. é.

Melyben előfizetheti Demjén L. és Keresz-
tesy Pál urak kereskedésében, hol egyes szá-
mok is kaphatók.

Szerkesztői szállás: belső-tordautóza 122. sz.
Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet
hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorért 6 kr

s egyszeri beiktatás után 30 kr. békéjéig.

Hirdetések felvételnek: Helyben: akadémia-tal-
ban, Demjén László könyv- és Keresztény Pál papir-
kereskedésében, Pesten: Zeisler M. (királyutca
60. sz.) Belsőben: Haasenstein és Vogler (Neu-
er-Markt 11. sz.) Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22.
sz.) Rudolf Mosse ott, Zeitungs-Agen (Stadt-
Stätte 2.) Süddeutsche Annoncen Expedition Stutt-
gart.

Nyitási díjak: sora után 20 kr. előleg be-
küldése mellett a szerkesztőséghez címzendők.
Előfizetések s hirdetési díjak a vidékről a
szerkesztőséghez küldendők be.

A királyi leirat.

„Mi első Ferencz József, Isten kegyelméből ausz-
riai császár, Csehország királya, stb. és Magyarország
Apostoli királya.

Kedvelt híveink!

Uralkodói kötelességeinkhez tartozván az ország tör-
vényeinek hű és pontos végrehajtása fölött őrködni:

miután az 1848. évi IV-dik t. cz. 1. §-a az ország-
gyűlést évenként Pestre egybehívhatni rendeli;
s miután számos, függőben lévő kérdés mielőbbi
megoldását a nemzet erkölcsi és anyagi érdekei sürgősen
követelik:

minisztertanácsunk előterjesztése folytán elhatá-
roztuk, hogy az ország főrendeit és képviselőit a folyó
évi Szent-Mihály hó 1-én megnyitandó országgyűlésre
szab. kir. Pest városába egybehívjuk.

Minnek folytán nektek ezennel komolyan meghagy-
juk, hogy haladéktalanul megtegyék azon intézkedéseket,
melyek a törvény értelmében szükségesek arra nézve,
hogy az 1847—48-ik évi pozsonyi országgyűlésen al-
kotott V-dik és az 1848-ik évi kolozsvári országgyű-
lésen hozott II-dik t. cz., végre az 1868. évi 43. t. cz.
4. §-a által rendelt módon és számban megválasztandó
képviselők a fennkelt országgyűlésen megjelenhessenek,
s a törvényhozás működése a mondott napon és helyen
akadálytalanul megindíthatassék.

Kelt Budán, 1872. évi pünkösdhő 11-én.

Ferencz József, s. k.

gr. Lónyai Menyhért, s. k.

Az éremnek két oldala van.

(KNG.) Vannak olyan jóhiszeműek a mi ro-
mán testvéreink közt is, kik feledve a közmondást,
nem mind arany a mi fénylik — másoknál is a
könnyenhiúságot tárt kapujára számítanak. Hja
uraim, sokan tanultak a közelmúltban a maguk
kárán ép azok közül, kik a nulla fidesről is
hallottak, valamint, a kik körültekintők és számítóak
lettek ennek tapasztalván nélkülözhetlen voltát.

Ha az emberek lelkiüket tenyerökön hordo-
znak hamarabb készpénzül fogadhatnánk minden
szép szót és fogadkozást; de a mikor napról
napra mind többen öltének állandó álcát s az
alakoskodás mestersége bámulatos tökélyre fejtett
— nagyon helyén van a dolgokat jól megvizsgálni,
nehogy egy tál lecsőért oda vesszen az első
szülötségi jog, miután oly buján virágzik az
„ars fallendi homines“.

Mai napság sokan gyakorolják a mesterséget:
„plume la poule sans la faire crier“; csakhogy
tudja mindenki, miszerint chez nem kell semmi
boszorkányság.

Ezeket a gondolatokat két cikk támasztá ben-
nünk: egyiket a „Hon“ 118-ik számában olvas-
tuk Bonts D. aláírásával, — a másikat a „Gaz. Tr.“
hozza Baritiu G.-től; ezek egymást egészítik ki,
s az utóbbi tulajdonképp felelet az elsőre. Talán az
utóbbi a „frater falsarius“.

Egy idő óta gyakran találunk olyan hírlapi
cikkekre, melyek mintha csak rendesen üznék
az elámitás mesterségét, s ilyenkor eszünkbe jut:
naturam si furca

Bonts D. azt állítja, hogy nem egyszer ki-
nyilatkoztatták „a román képviselők és az irányadó
ferfiak“, a sajtó terén s a parlamentben, hogy ők
nemzetiiségi igényeiket „csak az ország integri-
tása és államegysége feltételein belül kívánják
megoldani“;

hogy „a magyar nemzet és nyelvének
suprematiáját elismerik és annak hódolnak“;
ugyan ő idézi az aradi gyűlés programjából:
hogy a gyűlés a nemzetiiségi kérdés megol-
dását így akarja

„az ország politikai területének határai
között, és anélkül, hogy lehetlenitessék a rendes
közigazgatás“ (2-ik pont)

továbbá pedig arra hivatkozik a program,
hogy a román nemzetiiségi pártnak

„nincs szándékában megnehezíteni és
veszélyeztetni a közös haza fejlődését és
boldogulását“.

Ha ezeket mindenki úgy értelmezné, mint
Bonts D., ki azt mondja, hogy a polyglott ele-
mekből összeállított Magyarország boldog és szil-
árd nem lehet, míg az uralkodó elem — a ma-
gyar — melynek jogosult főlenyét a többi
elemek is elismerik, csak a magyarajkúkat
tartja hazafiaknak; más helyen kiemeli, hogy min-
denki, ki e hazában lakik magyar honpolgárnak
vallja magát — akkor elismernék mi is, hogy a
nemzetiiségi túlzók nem fenyegetik az állam épsé-
gét, az alkotmányt.

De nézzük miket ír a „Gaz.“ legutóbbi száma
(Nro 37.)

Elmondja, a „Gaz.“, hogy a magyar kor-
mány „egy csapással két legyet akar egyenlőíteni“:
„a románok ismerjék el hivatalosan az uniót

belépve a pesti országgyűlésbe“, másfelől „sza-
porítását a deákpártiak soraik“. Hibáztatja a román
„activistákat, kik biznak a magyarok „nagylelkü-
ségében és testvériségében“. Felhossa azt, hogy
mit várhatnának a románok azon esetre, ha minden
nemzetiség kezét fogja az ellenzékkel, és sikerülne a
jelen többséget megdönteni — s azt feleli, hogy
kevesebbet mint a Deákpárttól, mert a bal nem
restitualná „Erdély autonómiáját“ és a román
nemzet politikai jogait; hisz Tisza K. egyszer ajtót
mutatott Pesten a román képviselőknek. A „Gaz.“
ugy látja, hogyha sikerülne is 15 román követet
bejuttatni a pesti országgyűlésre, ezek mit sem
vihetnének ki „a nemzeti ügy és a haza“ t. i.
Erdély javára, s nem szerezhetnék vissza azt
mi tőlük elraboltott; beléptökkel elismernék mind
azt, mit eddig nélkülök és ellenök a parlament
végzett, s mintegy „elkoboztatnák országuk
(Erdély) autonómiáját“.

Ezután fölemlíti a böcs „Gaz.“, hogy a ro-
mánok és magyarok közt élet-halál harc vívatik,
s hogy a „lét- és nemzeti politikáért küzdés
mindig föltételezi a küzdést Erdély autonó-
miájáért“, hangsúlyozza az 1863-ban szerzett
jogokat s azoknak teljes visszaadását sürgeti; vé-
gül czélul tüzi ki

„a jogfolytonosság megóvását Erdély és
a román nemzet jogait illetőleg“, s arra figyel-
mezteti a románokat, hogy „eszerint a románok
csak Erdélyben vívhatják vissza azt, a mit a
magyarok által elrabolva elvesztettek“ hogy
ezt elérhessék csak kitartóknak kell lenniök a pas-
sivítás után, stb., stb.

Azt kérjük a nemes Bonts Dömétől: az-e
az értelme Magyarország politikai határai közt az
államegységnek, ha Erdély ismét elszakaszta-
tának az anyasorságtól?

Ugy lenne az alkotmányosság biztosítva, ha
az 1863-ki conventiculum határozatai emeltetnének
törvényerőre: negyedik rendi nemzet, stb.;

Ugy nem lenne az ország közkormányzata
megzavarva, s a magyar nemzet és nyelvének
fölénye ugy lenne elismerve, ha három nyelven
tanácskoznának az országgyűlésen is?

Ugy ismertetik el az, hogy mindenki a
magyar állam polgára, ha a magyart Erdélyben
„idegen“-nek nevezik, ki a román jogait elra-
bolta?

Ezekre feleljen Bonts D. ur önmagának, s
bizonyítva be fogja vallani, hogy vannak nálunk
nemzetiiségi túlzók, kik a magyar állam egységét,
az alkotmányosságot veszélyeztetik, németek, de
a magyar nemzet politikai fölénységét is tagadják,
és soha maig nem vallották magukat a magyar állam
polgárainak, legalább tettel nem, hanem mint
egy erdélyi politikai román nemzet tagjai gerálják
magukat.

Bizony t. uram! az ilyen férfiakat bátran lehet
„a haza, az alkotmány s az (magyar) államegység
megtámadóinak qualificarai“, s azon többségről,
mely ez urak követeléseit hazafii kötelesség és
hűség szerint határozottan visszautasítja nem lehet
indokoltan azt mondani, hogy „a szabadelvűség-
ben még nem haladt annyira, hogy az ország nem
magyar ajku népei megnyugtatót szükségesnek
annival kevésbé, hogy azt haladásnak tekintse“.

Haladni igen is akarunk, a szabadelvűséget
tetteink hirdetik, ezt szóval tőlünk elvitatni tehát
nem lehet; és ahogy nem haladunk az ország fel-
bomlasztása felé, s ha saját nevűken szólítjuk a
túlzókat, kik évek hosszú során, még a kiegyezés
és koronázás után is megtagadják a törvényt — ez
által nem gyanúsítjuk a nemzetiiségeket, csak a
javíthatlanokat jelöljük meg, kiket mi soha sem
tartottunk a nemzetiiségek zászlósainak, annál-
kevésbé képviselőinek, valódi vezéreinek.

Legújabb táviratok.

Zágráb, máj. 23. Dr. Makanez a radikális nem-
zeti párt főnökének vezetője Károlyvár képviselőjeül
egyhangilag megválasztott. A mai ellenzéki lapok mind
lefoglaltattak.

Zágráb, május 23. Vakanovich egészségi szem-
pontból beadta lemondását s a báni méltóság végleges
betöltéséig Mollinary tük. országos katonai főparancsnok
vinné mint királyi biztos a kormányzást. Az „Obzor“ és
a „Südslav. Corr.“ ma ismét lefoglaltattak.

Versailles, május 23. A Boyard örökben be zárva
lévő összes elítéltek — köztük Rochefort is — egy hadi-
hajóra helyeztetek el, melyen holnap Caledoniába szállít-
tatnak.

Madrid, május 23. Serrano Mondragonba helyezé-
át főhadiszállását. A congressusban kinyilatkoztató, Sa-
gasta, hogy a kormány a titkos alapra vonatkozó okmá-
nyok közététele folytán le akar mondani.

Lapszemle.

A „P. Napló“ nem hiszi, hogy 1873-iki országos
budget-ünk annak idején megállapíttassék, ámbar a kor-
mány erősen dolgozik összeállításán, s már több mi-
nizster tanács tartott erre nézve, de a tárgyalási idővel
összeesik a felirati vita s a delegációk. Remélhető azon-
ban, hogy az ellenzék mérsékeltbb része okulva az
agyonbeszélési praxis rossz hatásán, nem fogja a tárgya-
lást nyújtani. Bármiként történjék: csak a közönségnek
megfelelő költségvetés terjesztessék előpótolva lesz a ké-
sedelem, ily óhajok részünt az egyes tételekre vonatkoz-
nak, hogy például közművelődési tételeknél ne fukarkod-
janak, s Pauler miniszter társai ösztönözzék megfelelő
budget készítésére, hogy a mennyire lehet, normalis bud-
get megállapítására törekedjék a kormány szerzett ta-
pasztalásai folytán, végül az adóreform és általán pénz-
ügyünk állására vonatkozólag javaslatokat terjeszsen
elő, mire Kerkápoly miniszter ügybuzgalma s tettereje
nyújt is reményt.

A „Reform“ örömdetes jelenségnek találja, hogy
Vancsa és Saguna érsek az aktivitásra lépő erdélyi
románok élére állanak ép most, midőn ezeknek határozniok
kell a magyar alkotmány közösségéhez való be-, vagy be-
nem lépés iránt; mindenesetre jobb ez, mintha Román
Sándor, a Mocsonyiak, Babes vagy holmi elégedetlen
Bach-huszárok állanának az ügy élére, hisz a nevezett
főpapok már is törvényhozók a felsőházban, magas álla-
suk, melyre fejedelmi kegy emelte, loyaltitásukról nyújt
biztosítékot, sőt a görög-keleti román érsek az 1868-ban
adott autonómiaért az országgyűlés többségének is hálá-
val tartozik, s így az ügy jó kimenetele kilátásba helyez-
hető, annál is inkább, mert már a szebeniek kimondot-
ták, hogy a m.-vásárhelyi események után nem csalla-
kozhattak az ellenzékhez, legfeljebb a merevségre veze-
tő tulságos követelések gördithetnek akadályt az ügy jó
megoldása elé, és azért figyelmeztet a „Ref.“, hogy a ne-
vezett főpapok szerepe a választások vezetésében és
fontossága, s főképp arra kell ügyelni, hogy jó jelölt és
üdvös nézetek nyertjenek lelt.

A „P. Lloyd“ kiemeli, mennyire téves a panszláv
irányú orosz lapok állítása hogy egyedül a federalismus
győzelme Ausztria-Magyarországon létesíthetne állan-
dóan barátságos viszonyt Oroszországgal. E lapok nem
akarják belátni, miszerint ha nálunk a federalismus jutna
uralomra, ha Magyarország felkarolná a szláv eszmét, s
annak terjesztője lenne Kelet felé, örökös rivalitásba ke-
verednék a czári birodalommal, mely oroszostási törek-
véseivel különben is eljárszván a szláv törzsek rokon-
szenvét, e tekintetben nem állná ki sokáig a versenyt
Ausztriával. Épp abban rejlik a dualismus magas jelen-
tősége, hogy a monarchia politikájának állandóságot és
konzervatív irányt kölcsönöz. Magyarországának nincs ér-
dekében a Kelet új alakulását előmozdítani, ellenben ha
a szláv elem kerülne fölül, az attractió törvényénél fogva,
messze túl kellene terjeszkednie jelen határain. Hagyja-
nak fel tehát az orosz lapok örökös támadásaikkal an-
nálisinkább, mert a „szláv testvérek felmentéséről“ szóló
mese különben is már elvesztette vonzerejét.

A „Birzsew. Viedomosti“ a pétervári St. Petersburg.
Viedomosti osztrák-magyar rokonszenvekkel gyanúsítja
azért, hogy az ausztriai szlávok sorsa iránt nem viselte-
tik a megkívántató részvételt, s rosztalja neki, hogy
Ausztriának Oroszország iránt táplált ellenséges indula-
tól tudomást venni nem akar. Cikkirő bizonyítja, hogy
Ausztria, főképen mióta Andrássy gróf és vele
együtt a magyarok vergődtek hatalomra, Oroszország
irányában elvitázhatalanul ellenséges politikát követ. Min-
den fegyverkezéssel s tettei Oroszország ellen irányulnak.
Gróf Hohenhausen foederalisticus politikája lett volna hi-
vatva a két birodalom között fennálló vagy felmerülhető
nézetkülönbségek minden veszélyeit eltávolítani, de a
helyébe lépett Andrássy-Auersperg miniszterium még
inkább hajlandó felerínelni Oroszországot mint
maga Beust. Andrássy folytonosan nyugtalanítván a
keleti rém által, Törökországban létező diplomatai ügy-
nökeiből rendőri közegeket csinált, kik Oroszország kép-
viselőinek minden tettei felett szigorúan őrködnek. An-
drássy ügynökei a legvalószínűtlenebb dolgokat gondol-
ják ki azon czélból, hogy Oroszországot a szláv propa-
gandával és a szláv világ felbujogatásával gyanúsíthas-
sák. Cikkeknek végén az orosz politikus igéri, hogy
jövő alkalommal Ausztriának oroszellenes törekvéseit
bővebben fogja kimutatni.

Kolozsvárt, 1872. május 25.

Városi képviselőtünk folyó hó 24-én folytatta
tárgyalásait a költségvetés felett.

A jegyzőkönyv felolvasása akkorrá halasztottat,
midőn a költségvetés tárgyalása be lesz fejezve.

Felolvasottat a királyi leirat, melyben a városnak
a septemb. 1-ére összehívott országgyűlésre a képviselő-
választások iránti gondoskodás hagyatik meg; mi fel-
állva és jelzéseik között fogadtattat.

Dobokay Ferencz tanácsos a honvédelmi minis-
teriumhoz fogalmazónak nevezetve ki, helyére Minorits
ajánlottat.

A város köztisztviselői fizetéséről szóló 3 pont
előbbi határozat folytán későbbi tárgyalásra marad.

A városnak háromévi (1869, 70, 71) pótdó-
hátraléka van, a mi 17,000 forintot tesz. Wolf K. ur 10
év alatti törlesztést óhajtaná.

Hajós képv. ur hathatósan ajánlja a tanácsház
hasznos kijavítását és díszítését. E tárgy felett egy kis
forgószél támadt. Nagy Péter képv. ur a hallgatóság
számára karzatot kíván építtetni, már csak azért is, hogy
kétélyes esetekben az illetékes többség kivételül legyen,
de továbbá a város méltósága is javításokat és díszít
kiván, a kállyha csunya is, rossz is, egészégtelen is,
mert a hó „kisugárzása ártalmas“. A városi mérnöktől
kér tervet. Hincz Gy. képv. ur a tanácssteremben,
az idegeneknek sem tud semmi szépet mutatni, azért ő
is a mérnöktől kér csinosított tervet. Jakab Elek képv.
ur azonban ajánlja a takarékos gazdálkodást, a restán-
ciák behajlítását, a jövedelmi források növelését. Nézete
szerint a tanácsház padjain még „igen bölcsen elleheg
tanácskozn“, ő a polgárok újabb megterhelését nem
kívánja, így is 50,000 ft (?) teherrel van ez évben több;
lyukakat nem töret a tanácsház falain és karzatot sem
épít oly közönség számára, „a mely nincs“. Ő csak
„tisztos“ javításokat ajánl és 1000 frtnál többet nem
szavaz.

Fekete ur attól fél, hogy a gyökeres javítás és
szépítés majd 10—12,000 frtba fog kerülni. Jobb lenne,
hogy közvetlen ulczáinkat, hogy „nyakunk ne törjék“
és rendbehozni a csatornákat, hogy „nyakunkba ne
folyjanak“. Báronypadokról, melyeket ezelőtt id.
Hincz Gy. ur javasolt volna, kevésbé lehet ma szó —
nézete szerint —, még 10 év előtt jobban helyén lett
volna ily kiadás, de ma, midőn annyira megnöttek a
kiadások, előbbre való a város valódi szükségéi.

Filop I. ur azt mondja, hogy itt nem volt szó
sem „báronypadokról“, sem 12,000 forintól, a javi-
tást és szépítést ajánlja ő már csak azért is, mert a 30
krajczárnyi rovatál fedezi a költséget. Jakab Elek ur
azt mondja, hogy de a 30 krajczár nem azért szavaz-
tatott meg, hogy „egy fillérig elmenjen mind“, emellett
1861-ben 60,000 forintot kaptunk „indirect uton saját
zsebünkől“ (a fa, bor, széná stb. után). Különben is
rosztalja azon eljárást, hogy ha a jövedelmi források
szaporításáról van szó, akkor rohanni akarnak és „aka-
démkoskodnak“, de ha kiadásokról kell szólni, akkor
egy szívrrel — lélekkel mellette vannak. Csak csinyján
a költsékezzekkel, mert bizony „szegények vagyunk“. Ő
Még az ezer forintnak, melyet megszavaz, a felhaszná-
lásáról is számot kér. Erre Hincz Gy. ur kijelenté, hogy
nem tartja consequensnek, ha az, a ki „saját munkáját
csinosan akarja kiállítani“, a városház csinosítására
nem sokat ad. Ez ugyan nem tartozott a dolagra, de az
ilyen apróságok itt is napirenden vannak. A hosszúra
nyúlt vitának Szász Domokos ur igen helyesen vetett
véget azon kijelentéssel, miszerint most azon 600 frtnál,
mely a költségvetésben van tovább nem mehetni, hanem
adjon be a város mérnöke egy szépítési és javítási tervet,
akkor aztán majd gondoskodunk a kiadások megszava-
zásáról. A 600 frt tétel ennek folytán marad.

Egy tanácsos a kapu mellett két szobát kíván fel-
állíttatni, egyet a mérnöknek, egyet a világítás felügye-
lőnek. (Felkiáltások: vége-hossza nem lesz!) Nagy
P. ur mindenképp követelt, kállyhát, oszlopokat hang-
súlyoz. Schütz ur azt mondja, hogy nem kell félni
az építkezésektől, mert most május van, a tervet beadják,
lesz ősz akkora, biztosít, hogy egy „krajczárnyi kiadá-
sunk sem lesz“.

Vége elérkezett a világítás ügye. Jakab E. ur a
szerződés revizióját és javítását ajánlja; az ellenőrlő
kér véleményét az iránt, hogy a tett tapasztalatok alap-
ján, minő intézkedések lennének teendők?

Ákoncz ur a kandelaberek mellé védoszlopokat
sürgel, mert mi lesz, ha a lovak elragadják a kocsit és
kitérik a kandelabereket, mint a hogy már történt is?
Nagy P. ur szerint a szerződés jó, mert más mivel vá-
rosok mintájára készült, azért sem változtatnak, mert a
belügyminister is megerősíté. Filop I. ur szerint is a
„végrehajtás“ a fő! Nagy Péter ur emlékezteti Jakab
Eleket arra, hogy épen ő volt a hivatalnok-csinálás ellen,
kivánja, hogy a 600 forintos felügylő járjon el dolgá-
ban. (A város 2 millió köbláb gázt fogyaszt el 400,000
égési óra alatt.) Elnök kevesli az előirányzott 10,000
forintot. Hajós ur szerint előre nem lehet a költséget
megállapítani. Nagy P. ur azt mondja, hogy a kérdéses
két utca világítása már benne van a költségvetésben, a
mult évben az építkezők csak kiáztak és „befagytak“. —
Jakab Elek ur már is lát annyi hasznát ezen tárgyalá-
sokból, hogy már tudjuk, hol a hiba. — Ezután Nagy
P. ur kérdi: mikor lesz már a király- és farkasutca
közti fekvő sikátor utcává, melynek kiszélesítésére az
eváng. reform. egyház tért adott? Szász D. ur nézete
szerint akkor, ha a város beljebb teteti a palánkot, e
végelt tehát utasíttassék a tanács.

Hintz Gy. ur pedig a Farkasutczából a Torda-
utczába vezetőnél sikátorról kérdezősködik. Egy taná-
csos azt válaszol, hogy a megye el nem fogadható fel-
tételre szabott. Schütz ur a hidépítésre írt 10,000
frtról nem hiszi, hogy mind hidépítésre ment. A pénz-
tárnok felvilágosításai megnyugtalták az illetőket. Jakab

Elek ur azon 1200 frnyi törzsvagyon törzsvagyon ter-
mészetének megóvása mellett szól, melyet a város a
vasutnál eladott helyből vett be. Úgyelni is kell, hogy
például valami ökörfélékre ne adassék ki a pénz, mert
aztán ha az ökörfélt eltalálna vinni a marhavész, akkor
a törzsvagyon is oda! Nagy P. ur megnyugtató felszó-
lálása szerint e pénz csakis kölcsönkép van kiadva.

Jakab Elek székelyföldi jó szokás szerint éven-
ként kora tavasszal határjárás alá, hogy megvizsgál-
tassék, miszerint rendben vannak-e a város mezei javai;
továbbá kéri, hogy a város kisajátítandó helyeken, a
hol a „közérdek“ megkívánja öblös és mély kutakat
ásasson és tartson jó karban a baromtenyésztő és tej-
gazdaságot üző polgárok javára. A kik sokszor napokat a
mezőn töltnek. Csak hogy aztán ha csináltunk, jól
csináltassunk, nem pedig úgy, mint a partrendezésnél, a
hol „gigásokként“ állanak ki a cölöpök, melyeknek da-
rábja is 15 - 16 forint! Ezután Fekete ur indítványozza,
hogy a költségvetésben előirányzott és megszavazott ösz-
szegek csakis saját céljokra fordítassanak, nehogy az
átruházás folytán idővel „elpárologjanak“ úgy, hogy se
füstjök, se hamvok ne legyen.

Az „elpárolgás“ egy kis személyeskedő szóharcot
idézett elő, a fő azonban az, hogy az indítvány felett a
vélemények körülbelül egyenlően oszlottak meg pro és
contra. Szász D. ur nem akarja, hogy a város „meg-
kösse magát“, ha szükségei vannak és pénze is van a
kasztyában, miért ne fordíthatná pénzét szükségéi fede-
zésére? Nagy P. ur különbséget tesz a tanács és mi-
nisterium között. Az országgyűlésen a költségvetés
egyszer tárgyalatik évenként, de nálunk annyiszor, a
hányszor szükségük van. Késérő ur is pártolja Szász
D. véleményét. Jakab E. ur azonban még az „elsőbbség
és logika“ egymásután „szükségére figyelmeztet“ a gaz-
dálkodásban, a tanácskozásnak utóljára is Ha-ós ur
vett végtel azon megjegyzésével, hogy „de strygis, quae
non sunt, nulla fiat mentio.“ Dr. Dobránszky.

A francia nemzetgyűlés vitáiból.

Versailles, május 21. A nemzetgyűlés mai
ülésében Rouher indokolja interpellációját; azt mondja,
hogy minden politikai vonatkozás mellőzni fog. Audiff-
ret kivált a hadügyi osztályt támadja meg; ő azonban
ellenkezőleg, kénytelen azon elvet állítani fel, hogy az
elkövetett hibákért való felelősség egyéni. Rouher azt
mondja, hogy a sept. 4-ig kötött szállításokért Palikao a
felelős, minthogy ezen szállítások csak mintegy 800,000
frank értékig vételek fogadtatba.

A további szállításokért való felelősség sokkal
nagyobb, és Gambetta nem fogja megtagadni, hogy őtet
illeti, az általa kötött szállítási szerződésekről számolni.
Az elkövetett hibák nyomond Rouher — egyes egyé-
nekre hárulnak. Valamely együttes lény nem lehet a hi-
bás; — csak egy személy lehet az.

Igy folytatja Rouher: A felelős személyek a tör-
vényesek, a közvélemény és büntető igazságszolgáltatás
elő állítandók. — A nemzetgyűlés nem állapodhat meg
az egyszerű napirendnél. Balról egy hang: Éstí, a kik Se-
dánt okozták! Azt mondja Rouher, hogy e megjeg-
zésre nem fog válaszolni, nehogy a vitát elmérgesítse.
Erre folytatja a szállítási szerződésekre vonatkozó érve-
léseit.

Igazolni iparkodik a Palikao által kötött szerző-
dések, melyek sept. 4-ike előtt jöttek létre; ezek közül
csak kettő vétetett fogadtatba. Rouher azt veti ellen
Audiffret jelentésének, hogy a később kötött szerződé-
ket a cs. ministerium iparkodik hárítani. Rouher tiltá-
kozik Audiffret azon vádjá ellen, hogy az arsenalokban
kevesebb volt az anyagszer, mint a mennyi papíron
írva volt; és e tekintetben hivatkozik magára a hadügy-
ministerre.

Végül fejtegetéseiben Rouher csatlakozik Audiff-
retnek az általános védkötelezettségre vonatkozó meg-
jegyzéseivel, és kéri a nemzetgyűlést, hogy ezen elvet
sürgősen szentesítse, minthogy csak ez lehet alkalmas
arra, hogy az ország felolvasását előkészítse. (Nyugtá-
lanság balról.) Megjegyzik még Rouher, hogy a katonai
törvény megszavazása után a nemzetgyűlés küldetése
még nem leendő befejezve. Emlékeztet Gambetta szavára,
ki azt mondja, hogy ő az ország feloszlásának eleibe
tenné a nemzetgyűlés feloszlását.

Rouher azt mondja végül, hogy a nemzetgyűlés
idő előtti feloszlása az ország feloszlását jelentené. Au-
diffret és Gambetta lépnek a szövekre. Utóbbi azt mondja,
hogy ma csak annak constataciójára szorítkozik, hogy a
országárság ügyesze szakadást iparkodott előidézni a
nemzetgyűlésben. Ő (Gambetta) ezen példát nem fogja
követni. (Élénk tetszés balról.) Audiffret beszéde hol-
napra napoltatik és erre az ülés bezáratik.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, május 25. 1872.

— A közös hadügyministerium egy törvény-
javaslatot terjesztett a biradalom két törvényhozása elé,
mely által a katonai beállásolásnak a jelenlegi helyi
viszonyoknak megfelelő alapon való szabályozása célloz-
tatik.

— A városi központi választmány mai ülé-
sében felolvasott a királyi leirat, melylyel az ország-
gyűlés 1 évi szeptember 1-ső napjára összehívattik. Ezu-
tán néhány a választmány alakulásakor jelen nem volt
tag az esküt letette, bemutatja elnök a választók öszsze-
írásáról a tizedekből beérkezett névjelzőket — a
hidelvei kivételével, mely pár nap alatt szintén beérke-
zend. Az öszseírás összes munkálatait — melyek
összesen 2285 választót mutatnak fel, jövő kedden
szerdán és csütörtökön lesznek közszemlére a központi
választmány részéről kitűve. Kolozsvár város választókép-
pes polgárai eszerint utóbbi időben tetemesen szapo-
rodtak.

— Nyilvános, tudományos felolvasás a
helyb. „vizgyógyintézet“ kertj helyiségében csütörtök-
kőn, f. hó 30-án d. u. 4 órakor. Tárty: A valódi, ész-
szerű gyógyítás, ellentétben az orvosi gyögmóddal.
(Die wahre, vernunftgemässe Heilkunde, im Gegensatz

zur Medicinheilkunde.) Irta: M. Dr. Trall J. T., a ter-
mészeteszerű (viz)gyógymód egyetemi rend. tanára É.-
Amerikában. Felolv. Vélis Simon, term. (viz)orvos.

— A szőlészeti vándortanár, Fekete Pál
ur, kit a földmívelési ministerium megbízásából az er-
délyi gazdasági-egylet állított be, folyó hó 25-én Tor-
dán, 27-én Felvinczen, 30-án Maros-Vásárhelyt fogja
údvös működését megkezdeni. A gyakorlatosságáról
ismert szakférfiú buzgó fáradozásait, mint meglük, a
kivánt siker fogja koronázni, s egyedül az érdekelt fe-
lektől függ, hogy a vándortanár avatott tanácsai nyomán
indulva, hazai szőlészetiinket általános virágzásra emeljük.

— „A. Kol. Közl.“ 117-ik számának (Ss.) je-
gyű főcíkjében ez mondatolt: „Például városunk egyik
jeles szakférfi, ki melegen érdeklődik Kolozsvár polgá-
rainak javá iránt felszólal az olcsó temetkezés és
a tornavivoda célszerű fölépítése tárgyában; s azonnal
neki ront az érdekelt üzér, s a „Kelet“ szerkesztősége
is helyet ad oly felszólalásnak, mely anathema akarna
lenni a szabadszólásra, a nyilvánosságra.“ E passusból
azt olvassa ki „Több tornavivoda alapító tag“ hogy ők
vádoltattak azzal, „mintha érdekelt üzérkedők lenné-
nek“. Ez aztán a „hahotára“ méltó, „bárdolatlan“
értelem és „szennyes“ fordítás, kihagyatván a fennidézett
passusból a „Kelet“ beküldői által e szavak: „az olcsó
temetkezés és“, pedig ép erre vonatkozott az egyes
számban használt „érdekelt üzér“. Őökről nyilatkozo-
tok alapján, hogy t. i. közügyhez nem részvényesnek
nincs szava, s hogy a szabad verseny üdvös voltát csak
azok vitathatják, kik 100 főt fizettek be, — az monda-
tott (ama cikkben), hogy nem barátai a nyilvánosság-
nak, a szabadszólásnak; olyan piczi tyranthoknak mu-
tatták magukat, ha most elismerik, hogy tolluk elisklott,
mit sem veszítettek, mert ma a legnagyobb tyranthok se
sokba számítanak. Ugyan tanítsa meg a „Kelet“ anyám-
asszony a beküldöket arra, hogy más szavait idézve
azokból egy betűt sem szabad elvenni, sem hozzá adni;
hogy a fordítás lelkiismeretlen értelmező, s ilyen lehet
netalán „vivoda ügyében jeles szakember“, hanem a
jog mezején soha; hogy a fogalomzavar miatt olyan vád
ellen védik magukat, mely reájuk nem is ragasztatott,
megfelelőkézve az ismert francia közmondásról. Végül
légyenek az „alapító tagok“ meggyőződve arról, hogy
ha szükség lesz, nem kerülő utón, hanem „vakmerő bá-
torsággal“ szemtől szemben elmondja önöknek (a mint
elmondta önöknek számszorta hatalmasbakkal is) az igá-
zat bárhol és bármikor (Ss.)

— Szén Nagy-Várad közelében. Hét mért-
foldnyi távolban Nagyváradtól 500,000 öl területen szén-
lerakodást fedeztek fel. A szén mint szakértők állítják,
a legjobb minőségű. Azon feltéves, mintha nagyobb terje-
delemben lenne szén e vidéken, tüzetesebb vizsgálódás
után valótlannak bizonyult.

— Vilmos császár harangot ajándékoz a kölni
székesegyháznak, a végből 22 francia ágyút szállítottak
oda s az öntés is Kölnben fog megcsinál, minthogy az
500 mázsás harangot bajos lenne másképp oda szállítani.
E szerint Kölnnek lesz a legnagyobb harangja, a „Kaiser-
glocke“ 50,000 fontot fog nyomni, 15' lesz átmérője,
17' a magassága a koronáját is beleszámitva. A moszk-
vai és pekingi harangorás ugyan nehezebb ennél, de

azokat csak kongatják, meg emézt rendesen huzni fogják.
A kölni székesegyháznak van két nagy harangja, egyik
120, másik 224 mázsás. A bécsi nagy harang 35,954
font, az olmtüzi 36,000 font, Rómában a szt-péter
38,000 font, Párisban a Notredami 34,000 font, Lon-
donban a westminsteri 32,340 font, s az erfurti 37,936
fontot nyom. A kölni nagy harang ágyúerőének értéke
25,000 tallér.

— Francia követek fizetése. A szentpétervári
francia követ kap évenként 300,000 frankot, a londoni
275,000-et, a bécsi 200,000-et, a madridi 151,000,
a római 140,000, a konstantinápolyi 140,000, a berlini
110,000, a washingtoni 80,000, a pápai 110,000.
Ebből látható, hogy a reszpublika is szereti a fölösleges
kiadásokat.

Apróságok.

— A megtestesült ördög. Falun dolgozott a
kéményseprő. Hazafelé tartva elesveledett s egy földész-
nél szállást kért és kapott is. A kemence padkjára
feküdt. Januári hideg lévén éjjel megfázott s szokásához
híven bemászott a kemencébe s ott pompáson aludt.
Reggel csak arra ébredt fel, hogy ég az ág körülte,
kétségbeesésében kiütötte a kemence oldalát s a mint
kiugrott a láng is kicsapott utána. A háziak rémülten
menekültek ajtón-ablakon a megtestesült ördög előtt, s
az egész falut fellármázták, hogy az ördög megjelent
házuknál. A nép félve, de mégis hajtva a kíváncsiság
által özőnlött az illető ház elé, honnan megperzseltén ép
akkor jött elő az élet-halál közt forgott szegény kémény-
seprő.

— Az élezes táncosné. A híres Cerrito F. fel-
lépven a „la fille de marbre“ balletben, a zárjelenetben
azon szerencsétlenség érte, hogy egy decoratio csaknem
összezúzta. A rendjéhes intendans annyira fel volt in-
dulva a zártableau nemsikerült miatt, hogy a gépészre
panaszkodó táncosné esetét „csekélység“-nek nevezé,
mit, csekélység! mond Cerrito, ön nevezi csekélységnek;
ha egy decoratio az emberre hull, ki egy decoratio le
nem hullásáért annyi éjet tölt el álmatlanul.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Május 29-ről: 5% Metalliques 64.75. 5% Nemzeti
kölosón 72.15. 1860-diki államkölosón 103.75. Bank-
részesvények 825. Hitelrészesvények 336.20. London 112.
85. Ezüst 111.10. Cs. kir. arany 5.43. Napoleondor
9.01.

Földterhermentesítési kötvények: Magyar 82. —
Temesi 79.25. Erdélyi 79. — Horv.-Slavon 84. —

Felelős szerkesztő: Sándor János.

Nyilttér.

Fog- és szájróvos Máthé Domokos

„Rubin“ fogtisztító-szere

a legjobb szer a fogak napontai tisztítására, a foghus
erősítésére és az oly ártalmas fogkö (borkő) képződés
megszüntetésére.

Ezen készítmény felől több nevezetes bécs,
orvos elismerését nyilvántotta.

Egy diszes ércdoboznak ára 1 frt.

Egyedüli főraktár Csapó Sándor úrnál Kolozs-
várt.

5-6 A legújabb [470]

ÖLTÖNYÖK

a legjutányosabb árak mellett

FRANK

hölgyruha-készítési termében

Pest, Kristóftér 4-ik szám, 1-ső emelet.

legjobban ajánlatnak.

Bevásárlása, eladása és becserélése minden létező

állampapír, elsőbbségi kötvény, sorsjegy, vasúti-, bank- és ipar-aktiáknak, Couponok beváltása.

Megbizások a cs. kir. börz. e készpénz — vagy 10% előre fizetéssel teljesítenek.

Mindenféle sorsjegyek havi részletfizetések mellett 5 frtól föléle eladotnak.

3-20 (473)

Rothschild és Társa

Opernring 21. — BÉCS. —

20-ad részletjegyek minden húzásra érvényesek további utánfizetés nélkül egy

cs. kir. osztrák államsorsjegyre 1839-ből 10 ft.
cs. kir. osztrák államsorsjegyre 1860-ból 8 „
cs. kir. osztrák államsorsjegyre 1864-ből 8 „
magyar nyerebménysorsjegy 1870-ből 7 „
török vasúti sorsjegyre 1870-ből 4 „
(36 húzásra érvényes)

Valódi aranykészt, a mely roppant tökélet nyel el, most a gyakor-
latos közönség nem vésli többet, mert messz ólcso ártért teljes
pötöket nyújt az

ujjon feltalált nemes fém!

Talmi arany!

Valódi csak itt! Valódi csak itt!

Értékesítésként, hogy ez ékszer még több évi viselés után is nem változik meg, és a valódi
aranyot meg nem kálomlózhat. Hogy becsérzését mindenkinél lehetővé tegyék, következő
olcsó árak szabattak:

Női ékszerek.

1 pompás medaillon 1.20, 1.80, 2.80, 4.00, 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00, 24.00, 25.00, 26.00, 27.00, 28.00, 29.00, 30.00, 31.00, 32.00, 33.00, 34.00, 35.00, 36.00, 37.00, 38.00, 39.00, 40.00, 41.00, 42.00, 43.00, 44.00, 45.00, 46.00, 47.00, 48.00, 49.00, 50.00, 51.00, 52.00, 53.00, 54.00, 55.00, 56.00, 57.00, 58.00, 59.00, 60.00, 61.00, 62.00, 63.00, 64.00, 65.00, 66.00, 67.00, 68.00, 69.00, 70.00, 71.00, 72.00, 73.00, 74.00, 75.00, 76.00, 77.00, 78.00, 79.00, 80.00, 81.00, 82.00, 83.00, 84.00, 85.00, 86.00, 87.00, 88.00, 89.00, 90.00, 91.00, 92.00, 93.00, 94.00, 95.00, 96.00, 97.00, 98.00, 99.00, 100.00, 101.00, 102.00, 103.00, 104.00, 105.00, 106.00, 107.00, 108.00, 109.00, 110.00, 111.00, 112.00, 113.00, 114.00, 115.00, 116.00, 117.00, 118.00, 119.00, 120.00, 121.00, 122.00, 123.00, 124.00, 125.00, 126.00, 127.00, 128.00, 129.00, 130.00, 131.00, 132.00, 133.00, 134.00, 135.00, 136.00, 137.00, 138.00, 139.00, 140.00, 141.00, 142.00, 143.00, 144.00, 145.00, 146.00, 147.00, 148.00, 149.00, 150.00, 151.00, 152.00, 153.00, 154.00, 155.00, 156.00, 157.00, 158.00, 159.00, 160.00, 161.00, 162.00, 163.00, 164.00, 165.00, 166.00, 167.00, 168.00, 169.00, 170.00, 171.00, 172.00, 173.00, 174.00, 175.00, 176.00, 177.00, 178.00, 179.00, 180.00, 181.00, 182.00, 183.00, 184.00, 185.00, 186.00, 187.00, 188.00, 189.00, 190.00, 191.00, 192.00, 193.00, 194.00, 195.00, 196.00, 197.00, 198.00, 199.00, 200.00, 201.00, 202.00, 203.00, 204.00, 205.00, 206.00, 207.00, 208.00, 209.00, 210.00, 211.00, 212.00, 213.00, 214.00, 215.00, 216.00, 217.00, 218.00, 219.00, 220.00, 221.00, 222.00, 223.00, 224.00, 225.00, 226.00, 227.00, 228.00, 229.00, 230.00, 231.00, 232.00, 233.00, 234.00, 235.00, 236.00, 237.00, 238.00, 239.00, 240.00, 241.00, 242.00, 243.00, 244.00, 245.00, 246.00, 247.00, 248.00, 249.00, 250.00, 251.00, 252.00, 253.00, 254.00, 255.00, 256.00, 257.00, 258.00, 259.00, 260.00, 261.00, 262.00, 263.00, 264.00, 265.00, 266.00, 267.00, 268.00, 269.00, 270.00, 271.00, 272.00, 273.00, 274.00, 275.00, 276.00, 277.00, 278.00, 279.00, 280.00, 281.00, 282.00, 283.00, 284.00, 285.00, 286.00, 287.00, 288.00, 289.00, 290.00, 291.00, 292.00, 293.00, 294.00, 295.00, 296.00, 297.00, 298.00, 299.00, 300.00, 301.00, 302.00, 303.00, 304.00, 305.00, 306.00, 307.00, 308.00, 309.00, 310.00, 311.00, 312.00, 313.00, 314.00, 315.00, 316.00, 317.00, 318.00, 319.00, 320.00, 321.00, 322.00, 323.00, 324.00, 325.00, 326.00, 327.00, 328.00, 329.00, 330.00, 331.00, 332.00, 333.00, 334.00, 335.00, 336.00, 337.00, 338.00, 339.00, 340.00, 341.00, 342.00, 343.00, 344.00, 345.00, 346.00, 347.00, 348.00, 349.00, 350.00, 351.00, 352.00, 353.00, 354.00, 355.00, 356.00, 357.00, 358.00, 359.00, 360.00, 361.00, 362.00, 363.00, 364.00, 365.00, 366.00, 367.00, 368.00, 369.00, 370.00, 371.00, 372.00, 373.00, 374.00, 375.00, 376.00, 377.00, 378.00, 379.00, 380.00, 381.00, 382.00, 383.00, 384.00, 385.00, 386.00, 387.00, 388.00, 389.00, 390.00, 391.00, 392.00, 393.00, 394.00, 395.00, 396.00, 397.00, 398.00, 399.00, 400.00, 401.00, 402.00, 403.00, 404.00, 405.00, 406.00, 407.00, 408.00, 409.00, 410.00, 411.00, 412.00, 413.00, 414.00, 415.00, 416.00, 417.00, 418.00, 419.00, 420.00, 421.00, 422.00, 423.00, 424.00, 425.00, 426.00, 427.00, 428.00, 429.00, 430.00, 431.00, 432.00, 433.00, 434.00, 435.00, 436.00, 437.00, 438.00, 439.00, 440.00, 441.00, 442.00, 443.00, 444.00, 445.00, 446.00, 447.00, 448.00, 449.00, 450.00, 451.00, 452.00, 453.00, 454.00, 455.00, 456.00, 457.00, 458.00, 459.00, 460.00, 461.00, 462.00, 463.00, 464.00, 465.00, 466.00, 467.00, 468.00, 469.00, 470.00, 471.00, 472.00, 473.00, 474.00, 475.00, 476.00, 477.00, 478.00, 479.00, 480.00, 481.00, 482.00, 483.00, 484.00, 485.00, 486.00, 487.00, 488.00, 489.00, 490.00, 491.00, 492.00, 493.00, 494.00, 495.00, 496.00, 497.00, 498.00, 499.00, 500.00, 501.00, 502.00, 503.00, 504.00, 505.00, 506.00, 507.00, 508.00, 509.00, 510.00, 511.00, 512.00, 513.00, 514.00, 515.00, 516.00, 517.00, 518.00, 519.00, 520.00, 521.00, 522.00, 523.00, 524.00, 525.00, 526.00, 527.00, 528.00, 529.00, 530.00, 531.00, 532.00, 533.00, 534.00, 535.00, 536.00, 537.00, 538.00, 539.00, 540.00, 541.00, 542.00, 543.00, 544.00, 545.00, 546.00, 547.00, 548.00, 549.00, 550.00, 551.00, 552.00, 553.00, 554.00, 555.00, 556.00, 557.00, 558.00, 559.00, 560.00, 561.00, 562.00, 563.00, 564.00, 565.00, 566.00, 567.00, 568.00, 569.00, 570.00, 571.00, 572.00, 573.00, 574.00, 575.00, 576.00, 577.00, 578.00, 579.00, 580.00, 581.00, 582.00, 583.00, 584.00, 585.00, 586.00, 587.00, 588.00, 589.00, 590.00, 591.00, 592.00, 593.00, 594.00, 595.00, 596.00, 597.00, 598.00, 599.00, 600.00, 601.00, 602.00, 603.00, 604.00, 605.00, 606.00, 607.00, 608.00, 609.00, 610.00, 611.00, 612.00, 613.00, 614.00, 615.00, 616.00, 617.00, 618.00, 619.00, 620.00, 621.00, 622.00, 623.00, 624.00, 625.00, 626.00, 627.00, 628.00, 629.00, 630.00, 631.00, 632.00, 633.00, 634.00, 635.00, 636.00, 637.00, 638.00, 639.00, 640.00, 641.00, 642.00, 643.00, 644.00, 645.00, 646.00, 647.00, 648.00, 649.00, 650.00, 651.00, 652.00, 653.00, 654.00, 655.00, 656.00, 657.00, 658.00, 659.00, 660.00, 661.00, 662.00, 663.00, 664.00, 665.00, 666.00, 667.00, 668.00, 669.00, 670.00, 671.00, 672.00, 673.00, 674.00, 675.00, 676.00, 677.00, 678.00, 679.00, 680.00, 681.00, 682.00, 683.00, 684.00, 685.00, 686.00, 687.00, 688.00, 689.00, 690.00, 691.00, 692.00, 693.00, 694.00, 695.00, 696.00, 697.00, 698.00, 699.00, 700.00, 701.00, 702.00, 703.00, 704.00, 705.00, 706.00, 707.00, 708.00, 709.00, 710.00, 711.00, 712.00, 713.00, 714.00, 715.00, 716.00, 717.00, 718.00, 719.00, 720.00, 721.00, 722.00, 723.00, 724.00, 725.00, 726.00, 727.00, 728.00, 729.00, 730.00, 731.00, 732.00, 733.00, 734.00, 735.00, 736.00, 737.00, 738.00, 739.00, 740.00, 741.00, 742.00, 743.00, 744.00, 745.00, 7